

HORTVS
EYSTETTENSIS

SIVE

DILIGENS ET ACCVRATA OMNIVM
PLANTARVM, FLORVM, STIRPIVM, EX
VARIIS ORBIS TERRÆ PARTIBVS, SIN-
GVLARI STUDIO COLLECTARVM, QVÆ
IN CELEBERRIMIS VIRIDARIIS ARCEM EPISCOPALEM
IBIDEM CINGENTIBVS HOC TEMPORE CONSPICI VNTVR
DELINEATIO ET AD VIVVM REPRÆSENTATIO

OPERA

BASILII BESLERI PHILIATRI
ET PHARMACOPOEI.
M.D.C.XIII.

CELEBERRIMI EYSTET-

tenfis horti, Icones plantarum Vernalium.

I

Rosa Damascena flore pleno albo. Palmarem venustatis & odoris gratiam, supra ceteros ferè flores omnes, veterum simul & recentiorum tam sacris quam profanis elogiis Rosa obtinuit, populos desiderio sui etiam ad plura discrimina indaganda permovens, quæ Theophrasto & Plinio potissimum, multitudine, asperitate, levore, colore, odore foliorum, & locis natalibus æstimare placitum fuit. Nostra in Damascenarum odoratissimarum censu ponenda videtur. Caulis altitudo est binorum cubitorum, qui variè ramosus, purpurascens, hamatis spinulis obsidetur: folia vulgares rosas æmulantur, oblonga, & paulò minora, modicè circumferrata, ac unicæ costæ, quinario aut septenario numero, æqualiter & utrinq; conjugatim affixa, præter superioris partis virorem, infernè albicantia: flores parispacie & formâ vulgare genus referunt, multiplici foliorum alborum conglomeratione in orbem collecti, suavissimi odoris Moschati fragrantia placentes: semina & radix à vulgatori genere parùm discrepant.

Dodon. fol. 187. in textu.

Lobel. Obs. 611. Adv. 446. fol.

Lugdunens. 423.

Hort. Med. Cam. 144. fol.

Matth. Cas. Bauh. 167. fol. in textu. (nervosum.)

Germ. Besülte Rosen oder Muschatel/ auch Damasc.

Tabern. 787. lib. 3.

Matth. Cam. Germ. 39 fol. in textu.

Durant. 132.

II

Trifolium acetosum, Oxys Pliniana, Alleluia & Panis cuculi, Oxytriphylon, flore albo. Radicula brevis, subrufa, compactili squamarum albescensium coagmentatione se humi diffundit, erigens singulis longis pediculis folia tripartita serie simul juncta, sinibus externis species cordatas referentia, viridia, mollia, gustu acida, vespere aut pluvia imminete, ut Clariss. Clusius de Oxy lutea loquitur, in umbonis quasi figuram se complicantia: flores singulatim similibus stylis suffulti, quinque foliis albis, tenuibus, ac aliquot minutis in medio staminibus donantur: capitula pentagona subnascuntur, exili, copioso, rufo semine referta.

Dodon. 368.

Lobel. Obs. 495. Adv. 381.

Lugdunens. 1355.

Epit. Matth. Cam. 384.

Hort. Med. Cam. 114.

Matth. C. Bauh. 608. & 609.

Phytob. Bauh. 656. (der Buchflee.)

Germ. Sauer Alee/ Buchampfer &c.

Trag. 197. fol. cap. 172. lib. 1.

Fuchf. 213. cap.

Tabern. 224. lib. secundo.

Cam. Matth. Germ. 292.

Durant. 1012. fol.

Qui, præter Fuchsum & Tragum, etiam sequentis, iisdem locis, mentionem faciunt.

III

Oxys corniculata repens flore flavo, Trifolium acetosum corniculatum. Figura ac foliorum serie prædicto respondet, angustiora tamen sunt, & subhirsuta, pallidè virentia: ramulos habet multos, quandoq; subrubentes, rotundos, tenues, humi fusos, ac geniculatim se crebris radiculis capillaribus firmantes: flosculi quinque foliis flavis stellatim emicant, Vulgatiore minores, aliquot simul juncti: semina ferunt succedentia, acuminata, angularia, sursum versa cornicula, quæ matura levi tactu laterum hiantium osculis granula minuta, rufa, rugosa, subrotunda & compressa successivè expuunt & ejaculantur, conniventibus vicissim osculis: radix tenuis, subrufa, in capillamenta abit.

Dodon. 369. sine descriptione iconem

Cæsalp. lib. 15. c. 2. fol. 364.

Clus. lib. 6. fol. CCXLIX.

(posuit. Germ. Nüßkraut oder Sauerflee mit gelben

(blumen.)

Reliquos autores superius vide.

A XXXXXX I

Trifolium Aetnaeum flore albo. *Rosa Damascena flore pleno.* *Trifolium aetnaeum flore flavo.*

Rosa Damascena flore
pleno.

CELEBERRIMI EYSTETTEN.

sis horti, Icones plantarum Vernalium.

I

Rosa centifolia Batavica rubra. Emulatione foliorum latiorum, virescentium, vulgari Provinciali præstat, pariter ac fortioris & gravioris odoris fragrantia, colore magis rubro, amplitudine & stipaturâ florum multiplicium: cætera affinitatem cum dictâ Provinciali abundè fatentur. Nostra ducentendorum foliorum numero adprimè placebat.

Vid. Clus. 113. lib. 1.

Germ. Grosse Hollendische Rosen von hundert blättern / mit rothen blumen.

II

Rosa Prænestina variegata plena. Foliis & caulibus à prædictâ non multum recedere videtur, flores expanduntur in folia dimidiatim rubescentia, vel striis rubris exarata, aut, ut Clus. habet, tertiâ duntaxat parte alba, seu nunc integra alba, modò integra rubra, inter se commixta, pari luxuriâ, quâ Caryophylli quidam hortenses, mirificè variant.

Vid. Clus. loco superius citato.

Germ. Gefüllte gesprengte rothe oder leibfarbe Rosen.

III

Rosa Provincialis flore incarnato pleno. Rosa Persica quorundam. Alabandica Plinii similis Dodon. Virgarum pallidè virentium, & hamatis aculeis horrentium altitudine satis attollitur: folia lata idem nervus, ab exortu in bifidas lacinias laxatus, quinque-partitis divisuris porrigit: flores alabastra turbinata quodammodò sustinent, multiplici pallidè rubentium foliorum texturâ odoreq; suavissimo superbientes, staminulis meditulli quamplurimis capillaribus flavescentibus donatos: semina ovalibus capitulis & per maturitatem rubentibus latent, alba, dura, inæqualia, lanugine condita: radix, pariter dura & lignosa, hinc & inde divaricatur.

Dodon. 187. & 189. fol.

Lobel. 446. Adv.

Lugdunens. fol. 425. in textu.

Hort. Med. 143.

Matth. C. Bauh. 167. in textu.

Germ. Leibfarb Probierz auch Ulmerrosen / mit gefüllten blumen.

Tabern. 786.

IV

Rosa lutea, seu flava, maxima, flore pleno. Foliorum, quæ virentia sunt, minora, & inodorata, situs idem est; virgæ non parùm spinosæ. Flores frequētissimi, confertissimâ foliorum numerosorum, flavescentium, & ultra centenarium numerum progredientium, foeturâ blandiuntur, prædictæ amplitudine proximi, qui tamen æstatibus pluviosis facilè, antequàm planè dehiscant, à madore corrumpuntur.

(Rosen.

Clus. Appendic. alt. f. 1. later. 2. Curis posteriorib. 6. & 7. f. | Germ. Grosse doppelte oder gefüllte gelbe

B XXXXXX I

^{III.}
*Rosa lutea maxima flore
plena*

^{III.}
*Rosa provincialis flore in
carno pleno.*

Rosa centifolia rubra.

Rosa prœnestina variegata.

^{1.}
Rosa centifolia rubra.

^{11.}
Rosa prænestina variegata.

III.
Rosa provincialis flore in
carto pleno

VIII.
*Rosa lutea maxima flore
pleno*

CELEBERRIMI EYSTETTEN.

sis horti, Icones plantarum Vernalium.

I
Rosa flore albo pleno. Plerisq; horti nostratium familiaris est, & sæpius culturæ neglectu in simplicem degenerare solet.

Vide autores superius designatos.

Germ. Weiss gefüllte Rosen.

II
Rosa alba flore simplici. Vulgatiore notitiæ est, atq; passim terrarum cognita, & tantum foliorum numero pauciore à præcedenti variat.

Germ. Weiss einfache Rosen.

III
Rosa Milesia rubra flore pleno. Coloris nitore tantum à cæteris recedit, quantum reliquâ facie scillis affinem probat: vulgò Rosa Fina dicitur.

Germ. Doppelte gefüllte gesampte Rosen.

IV
Rosa provincialis flore albo. Foliis vernaltioris coloris latioribus, ac florum multiplicium gratiores fragrantia, necnon aspectu nivei candoris oculis blanditur, præter cæteras notas, quibus se prædictis associat.

Germ. Weiss Provinz oder Almerröseln.

C XXXXXX I

Rosa provincialis flore albo.

Rosa Mulesia flore rubro pleno.

Rosa alba flore simplici.

Rosa flore albo pleno.

^{L.}
Rosa flore albo pleno.

Rosa alba^{II.} flore simplici.

III.
*Rosa Mulesia flor. rubro
pleno.*

IV.
Rosa provincialis flor. albo.

CELEBERRIMI EYSTETTEN.

sis horti, Icones plantarum Vernalium.

I
Rosa, è rubro nigricans, flore pleno. Trachinia Plinii habetur Camerario, cui aliquid violacci diluti admixtum in illâ observatum; amplo est flore, & holosericum ejusdem coloris imitatur, abâs prædictarum societatem nullatenus abnegat.
Germ. Gefüllte R. oder Rosen.

II
Rosa Lacteola Camerarii, Vratislaviensium horti copiose culta. Quantum amplitudine reliquis congeneribus cedit, tantum recompensat densissimâ numerorum parvorum foliorum congerie, quæ, ut Camer. verbis utar, singula, si evellantur, candida sunt; cum verò simul calici in hærent, in flore adhuc integro, videtur quidam dilutus rubor emicare. Prædictorum classe dignissima.
Germ. Weiss Drosslerroselein.

III
Rosa rubicunda, Saccarina dicta. Græcula Plinii Camerar. Denso & firmo umbilici meditullio constat, foliis latioribus, nec minus odoratis floribus, & à saccharo Rosarum, cui destinatur, nomen sumit. Alioquin reliquarum consortio se inferendam offert.
Germ. Zuckerroselein.

IV
Rosa Damascena flore simplici. Præcox est præ superiore, quæ flore pleno nitet, & aliquantum ad puniceum colorem vergit, observante eodem Camer. qui Nesrin vel Nefrin Avicennæ & Serapionis putat. Folia magis acuminata sunt, cæteroquin prædictis addicenda est.
Germ. Einfache Damascenerroselein.

D XXXXXX I

Rosa Damascena flore simplici.

Rosa rubicunda Saccharina dicta.

Rosa lactea Camerary.

Rosa ex rubro nigricans flore pleno.

Rosa ex rubro nigricans
flore pleno.

Rosa lactea^{Cam.} Camerary.

III.
Rosa rubicunda Sacchari,
na dicta.

III
*Rosa Damascena floribus
pluri.*

CELEBERRIMI EYSTETTEN.

sis horti, Icones plantarum Vernalium.

I
Rosa lutea flore simplici. In Genistæ scapum insitam talem florum colorem mutuare, Scriptores rei rusticæ tradunt. A cæteris differt foliorum viriditate, nitore, parvitate, odoreq; beneolenti, quibus spinarum frequentia se adjungit: flores lutei sunt, & quinis latis foliis inodoris, ambitu cordis specie sinuatis, conspicui, consortio cæterarum digni.

Germ. Einfach gelb Rosen.

II
 Rosa Cinnamomea floribus plenis. Formâ quidem & foliorum coherentis cognatæ familiæ respondet, minorum tamen, supernè virecentium, infernè albescentium. Caules purpurascunt, minutis spinulis armati: flores densâ foliorum, dilutè rubentium, stipaturâ farciuntur, odoris remissioris: radix vivacibus virgis emissis se latè spargit. Bis floret. annuatim.

Germ. Doppelte rothe Zimmtrosen.

III
 Rosa rubra præcox flore simplici. Rubro florum colore, parùm odore valentium, & foliis latioribus, à prædictâ discernenda venit.

Germ. Einfach roth frühe Röselein.

IV
 Rosa præcox spinosa flore albo. Foliorum odoratorum, Pimpinellam, Sanguisorbam minorem referentium, parvitate cæteris ferè omnibus cedit, floribus Rosam Cinnamomeam refert, cujus etiam more quinis foliis constat, umbilicum medium staminibus luteis oblitum cingentibus: caulis bicubitum attingit, rubens, & densissimè spinulis horrens, æquè ac ramuli, frequenter inordinatâ serie ab illo prodeuntes: fructus foliis florum deciduis succedit rotundus, parvæ nucis Avellanæ magnitudinem æquans, à viriditate per maturitatem nigricans, refertus semine anguloso, inæquali, candido, copioso (quod Theophrasto *εμμήδιον* dictum) radix variè divaricatur.

Germ. Weiß frühe Röselein.

• E XXXXXX •

Rosa præcox¹ spinosa flor² alba.

Rosa rubra præcox¹ flor² simplici.

Rosa Cinnamomea¹.

Rosa lutea¹ flore simplici.

Rosa lutea¹ flore simplici.

Rosa Cinnamomea.

III.
Rosa rubra praecox flori simplici.

IV.
Rosa praelata spinosa flor. alb.

CELEBERRIMI EYSTETTEN.

sis horti, Icones plantarum Vernalium.

I

Rosa sylvestris odorata incarnato flore. Foliis hortensium Rosa-
rum est, sed minoribus; caulis aculeis rigidis, firmis, aduncis obsidetur: flos simplex car-
nei coloris, & quandoq; ad dilutam rubedinem tendens.

Germ. *Wolriechendes Dornrosein.*

II

Rosa sylvestris flore rubro. Majoribus tantum foliis floribusq; ruben-
tibus constat, germanum genus alioquin non deferens.

Germ. *Rosche Feld oder Heckenrosen.*

III

Rosa Milefia flore simplici rubro. Rosa Fina. Caulis, spinulis armatus,
& foliis amplioribus vestitus, fastigiatur in flores simplices, senis aut octonis foliis præditos, in-
tensè rubentes, etiam arefacti hunc colorem, unâ cum odore suo, satis pertinaciter retinentes,
quâ gratiâ etiam ad usum officinarum à Pharmacopœis passim expetuntur.

Germ. *Rosche einfache Befene Rosen.*

IV

Rosa Eglenteria, Eglenterium Gallorum Ruellii. Spina Mariæ. Fo-
liis Pimpinellam Sanguisorbam affectat, sylvestri spinosâ præcoci paulò majoribus, glabris,
odoratis, splendentibus: Rosa semiplenæ Cinnamomeæ magnitudine albicabant: seminum ca-
pitula lanosis floccis granula parva angularia servantes, cognatam familiam referebant.

Germ. *Fremd Pimpernellentosen. Aglanter Rosen genante.*

De rosæ singulis & plerisq; vide

Dodon. 186. 187. &c. fol.

Cœsalpin. lib. 3. cap. 10. fol. 95.

Clus. 113. 114. 115. &c. fol.

Lobel. 618. Obs. Adv. 446.

Lugdun. 124. 125. 126. fol. &c.

Epit. Matth. Cam. 98. 99. fol.

Hort. Med. Cam. 143. 144. 145. &c.

Matth. C. Bauh. 166.

Germanos:

Fuchsl. 255. cap.

Tabern. 786. 787. &c. lib. secundo.

Cam. Matth. Germ. 55. fol.

Cast. Durant. 853. fol.

F XXXXX I

Handwritten signature

Handwritten text

Handwritten signature

Rosa Eglentiana.

*Rosa Malesia rubra flore
simpl.*

Rosa Sylvestris flore rubro

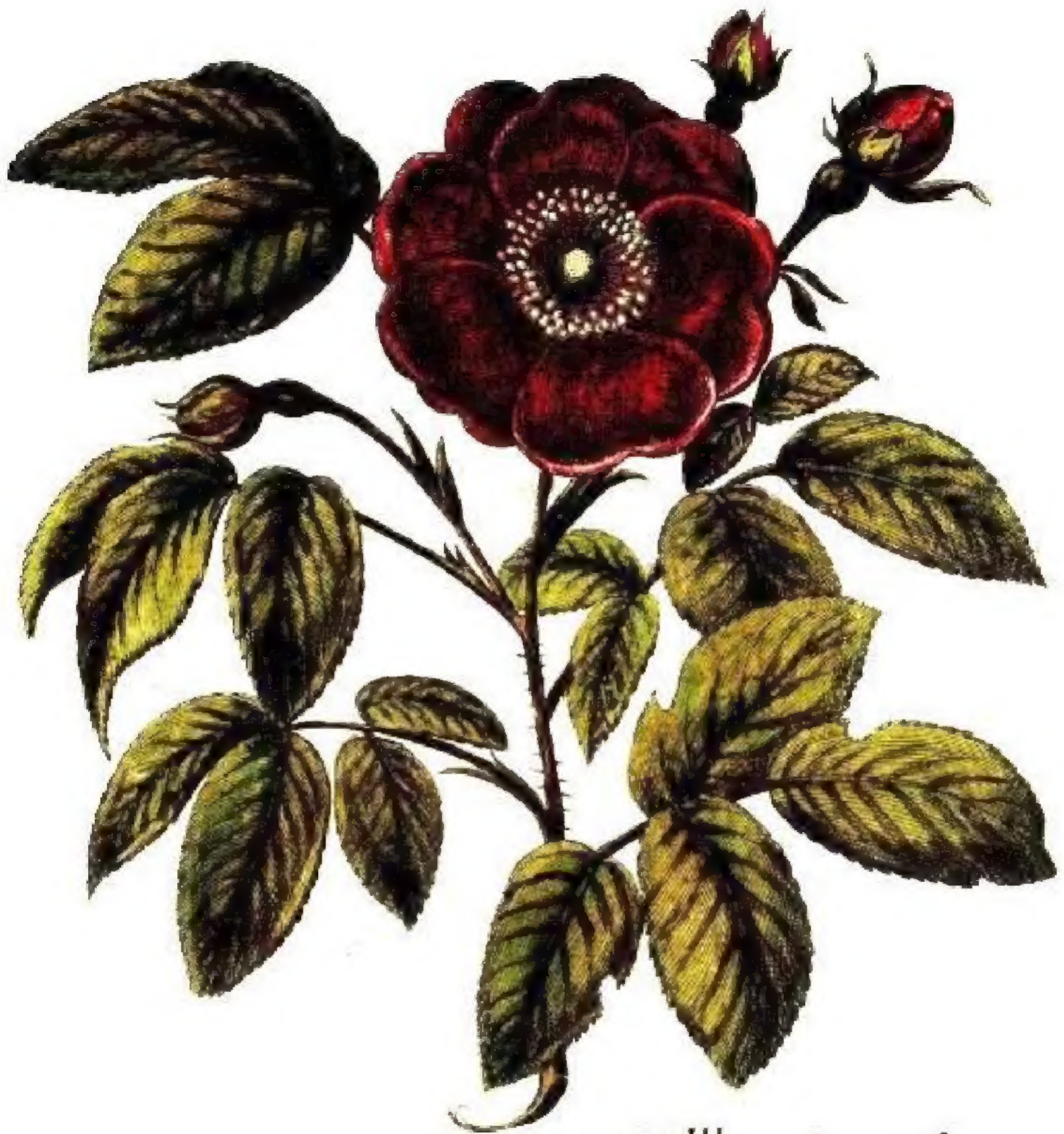
*Rosa Sylvestris odorata
incarnato flore.*

^{L.}
Rosa sylvestris odorata
incarnato flore.

II.
Rosa Sylvestris flore rubro.

^{III.}
*Rosa Mulesia rubra flore
simpl.*

Rosa Eglanteria.^{IV.}